

Lê Thành Nhân - Công bằng cho tướng Colin Powell: Cuộc đời, sự nghiệp, tình yêu...

06/11/2021

Lê Thành Nhân (lethanhnhan@vietquoc.org)

Ông Colin Powell

Hôm thứ Sáu, ngày 5/11/2021 đám tang của cố Đại Tướng Colin Powell được cử hành tại nhà thờ Washington National Cathedral ở DC. Thánh đường này thường tổ chức tang lễ cho nhiều đời Tổng Thống Mỹ, và những nhân vật nổi tiếng đã đóng góp công lao to lớn cho Hoa Kỳ.

Từ khi ông Colin Powell mất ngày 18/10 đến ngày di quan là 18 ngày – một thời gian đủ cho thiên hạ bàn ra tán vào, lời khen tiếng chê, thêm muối, thêm đường vào những việc làm của ông trong gần nửa thế kỷ qua, truyền thông chính cũng như truyền thông xã hội tự do bình phẩm, đàm tiếu vì ông là người của quần chúng (public figure).

Ông đã đầy nếp hòm, không còn trên cõi đời này, nhưng tôi tin rằng ông là tấm gương sáng để lại cho nhiều thế hệ mai sau!

Giữa những năm 1950, xã hội Mỹ đang bị nạn kỳ thị chủng tộc trầm trọng, một người sĩ quan bộ binh trẻ Colin Powell da màu, gốc Jamaica lên đến chức đại tướng 4 sao. Từng đảm nhận những chức vụ cao nhất của siêu cường Hoa Kỳ như Cố Vấn Anh Ninh Quốc Gia, Chủ Tịch Tham Mưu Trưởng Liên Quân, Bộ Trưởng Ngoại Giao, đây là trường hợp độc nhất vô nhị trong lịch sử nước Mỹ từ khi lập quốc.

Đại tướng Powell mất ngày 18/10/2021, có người tuyên xưng ông là anh hùng nước Mỹ, cũng có người đánh giá ông thường thôi. Xin một bài viết khách quan để cho ông được thanh thản ở cõi Vĩnh Hằng...

Thân thế và sự nghiệp

Ông Colin Powell là người Mỹ da màu gốc Jamaica, cha là ông Luther T. Powell người da đen gốc châu Phi và mẹ là bà Maud Ariel người da trắng gốc Scotland châu Âu, cả hai ông bà di cư từ Jamaica đến thành phố New York, Hoa Kỳ năm 1920 (1).

– Ngày 5/4/1937 thì cậu bé Colin Powell con của ông Luther và bà Maud chào đời tại khu Harlem, quận Manhattan, Thành phố New York. Năm 17 tuổi, Colin Powell tốt nghiệp trung học tại trường Morris, New York (trường này hiện nay không còn nữa). Rồi ông ghi danh vào đại học City College of New York (CCNY). Theo điểm trong học bạ, thì học lực của ông Powell thuộc hạng trung bình điểm “C” (2).

– Khi ở đại học CCNY, ông gia nhập chương tình ROTC (Reserve Officers’ Training Corps) (3), là một chương trình huấn luyện sĩ quan trừ bị quân đội Hoa Kỳ ở trường đại học dân sự mà không cần phải qua các học đại học quân sự Hoa Kỳ.

Đại Úy Colin Powell lập gia đình với cô Alma Johnson năm 1962

– Bốn năm sau, tháng 6/1958, ông tốt nghiệp Cử Nhân ngành Địa Chất ở CCNY (4) đồng thời đeo lon Thiếu úy (5). Mặc dù đã đeo lon thiếu úy, nhưng để sẵn sàng ra chiến trường ông phải qua một khóa huấn luyện sĩ quan tại trung tâm huấn luyện Fort Benning ở tiểu bang Georgia. Sau đó thiếu úy Colin Powell được bổ nhiệm vào Binh Đoàn 48 đóng quân ở Tây Đức với chức vụ trung đội trưởng bộ binh (6).

– Năm 1962 ông được thăng cấp đại úy, điều động qua Việt Nam để làm cố vấn quân sự cho quân đội Việt Nam Cộng Hòa. Vì ông bị đập chông tre của Việt Cộng trong lúc hành quân (7), chân bị nhiễm trùng nên ông trở về Mỹ sớm vào năm 1963.

– Năm 1968, ông trở lại chiến trường Việt Nam lần thứ 2, mang cấp bậc Thiếu Tá giữ nhiệm vụ Phụ Tá Tham Mưu Trưởng Sư Đoàn 23 Bộ Binh Hoa Kỳ (23rd Infantry Division), sư đoàn này có bộ chỉ huy đóng tại Chu Lai tỉnh Quảng Tín. Đầu năm 1973, khi sư đoàn 23 về Mỹ thì căn cứ Chu Lai bàn giao cho Sư Đoàn 2 Bộ Binh Việt Nam Cộng Hòa.

- Câu chuyện của sư đoàn 23 Bộ Binh Hoa Kỳ, có Thiếu Úy William Calley (8) liên hệ đến vụ thảm sát Mỹ Lai thuộc xã Sơn Mỹ, Huyện Sơn Tịnh tỉnh Quảng Ngãi ngày 16/03/1968. Sau đó, Calley bị bắt đem về Mỹ xử án. Ngày 31/03/1971, Calley bị tòa án Hoa Kỳ kết án khổ sai chung thân. Nhưng vài ngày sau thì được TT Richard Nixon ân xá, Calley được chuyển từ trại tù về quản thúc tại gia chờ kháng cáo. Bốn năm sau Calley được trả tự do.
- Trong sự vụ này, Thiếu tá Colin Powell được giao trách nhiệm điều tra một bức thư chi tiết của một binh sĩ Tom Glen thuộc Lữ đoàn 11, sư đoàn 23 Bộ Binh Hoa Kỳ ủng hộ những tố cáo về vụ Thảm sát Mỹ Lai năm 1968 (9).
- Cũng trong thời gian phục vụ tại Sư Đoàn 23 bộ binh, ông Powell đã cứu sống ba sĩ quan cao cấp trong một phi vụ trực thăng bị bắn rơi, trong đó có Thiếu Tướng Charles M. Gettys tư lệnh sư đoàn 23 của Mỹ (10). Nhờ thế, ông được trao Anh Dũng Bội Tinh.
- Vào năm 1970, trong khi phục vụ tại chiến trường Việt Nam ông được thăng chức Trung Tá. Tháng 3/1971 ông rời Việt Nam trở về Mỹ.
- Từ năm 1971-1976, thời tổng thống Nixon ông phụ trách Học Bổng Tòa Bạch Ốc, ông dành thời giờ cho việc học lên cao hơn, ông Colin Powell lấy bằng MBA (Master Bussiness Administration – Thạc Sĩ Quản Trị Kinh Doanh) tại Đại học George Washington (11), và ghi danh theo học tại Đại Học Chiến Tranh Quốc Gia tại Washington DC (12).
- Năm 1976, ông được thăng chức Đại Tá và giữ chức vụ Lữ Đoàn Trưởng Lữ Đoàn 2, Sư Đoàn 101 Nhảy Dù Hoa Kỳ (13) cho đến năm 1977.
- Năm 1977-1979, khi ông đang phục vụ tại căn cứ quân sự Fort Carson, gần thành phố Colorado Spring tiểu bang Colorado, thì được vinh thăng Chuẩn Tướng.
- Đến năm 1983, dưới thời Tổng Thống Ronald Reagan, ông được vinh thăng Thiếu Tướng và chuyển về Ngũ Giác Đài làm Phụ Tá Cao Cấp Quân Sự cho Bộ Trưởng Quốc

Phòng Caspar Weinberger. Trong nhiệm vụ này, ông đã vạch kế hoạch hành quân đổ bộ đảo Grenada năm 1983 (14) và lập kế hoạch không kích năm 1986 tại Libya.

– Năm 1986 ông vinh thăng Trung Tướng và được điều động qua Đức lần thứ 2 chỉ huy Quân Đoàn 5 của Quân Đội Mỹ đóng tại Đức.

– Năm 1987, lúc 50 tuổi, Ronald Reagan cử ông vào chức vụ Cố Vấn An Ninh Quốc Gia Hoa Kỳ (15).

– Tháng 4 năm 1989, ông được Tổng Thống George Bush cha gán lon Đại Tướng và cử vào chức vụ Tổng Tư Lệnh Lục Quân Hoa Kỳ (United Army Forces Command – FORSCOM). Chỉ huy tất cả Các đơn vị Lục quân, Lục Quân Dự Bị và Vệ Binh Quốc Gia với quân số gần 750,000 quân.

TT Ronald Reagan (T) và Cố Vấn An Ninh Quốc Gia Colin Powell (P)

– Đầu năm 1989, Tổng Thống George Bush cha tiến cử ông vào chức vụ quân sự cao nhất trong đời binh nghiệp, Chủ Tịch Hội Đồng Tham Mưu Trưởng Liên Quân Hoa Kỳ (Joint Chiefs of Staff – JSF) (16). Đây là một JSF trẻ nhất, 52 tuổi và cũng là người da màu đầu tiên nắm chức vụ tối cao của quân đội Hoa Kỳ.

Tổng Thống George Bush (cha) và Chủ Tịch Tham Mưu Trưởng Liên Quan Colin Powell

Nhiều nguồn tin cho hay Tổng Thống Bush cha muốn đề cử với Quốc Hội gắn 5 sao (Thống Tướng) cho ông Powell (17). Nếu thành công thì ông là tướng 5 sao thứ 11 trong quân đội Hoa Kỳ. Không may, sau đó thì liên danh Tổng Thống Bill Clinton và Phó Tổng Thống Al Gore thuộc đảng Dân Chủ trúng cử. Hai ông này cùng bộ tham mưu bàn ra, tán vào nên chuyện gắn 5 sao cho ông Powell bất thành (18 & 19).

– Tháng 1, 2001 Tổng Thống George Bush con (đảng Cộng Hòa) đăng quan, tiến cử ông Colin Powell lãnh đạo ngành Ngoại Giao. Tại cuộc điều trần với Ủy Ban Đối Ngoại Thượng Viện, ông Powell được toàn thể các Thượng Nghị Sĩ của hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ đồng bỏ phiếu chấp nhận ông vào chức vụ Bộ Trưởng Ngoại Giao Hoa Kỳ (20).

Ngoại Trưởng Colin Powell và Tổng Thống George Bush con

– Làm bộ trưởng Ngoại giao được 3 năm 10 tháng (còn 2 tháng nữa là gần hết nhiệm kỳ 4 năm), vào tháng 11/2004, thì TT Bush con “buộc Powell phải từ chức”, theo Walter LaFeber [21], ông Powell tuyên bố từ chức Ngoại trưởng vào ngày 15/11/2004. Sở dĩ có sự việc đáng tiếc này vì ông Powell tuyên bố những hành động xảy ra ở vùng Darfur phía tây nước Sudan là “hành động diệt chủng” (22). Sau nhiều điều tra của chính phủ Mỹ thấy sự diệt chủng ở Darfur không có bằng chứng thuyết phục. Hơn thế nữa, lời tuyên bố như vậy thường buộc chính phủ Mỹ phải nhúng tay vào can thiệp, trong khi Washington không muốn. Ngày 15/11/2004, Tổng Thống Bush con đưa bà Condoleezza Rice thay ông Powell làm Bộ Trưởng Ngoại Giao.

Năm đó, ông Powell đã 67 tuổi và trở về hưu trí, tham gia một vài công việc xã hội cho đến ngày 18/10/2021 thì ông qua đời ở tuổi 84 vì bị nhiễm dịch virus Vũ Hán (23).

Ông Colin Power tham gia đảng Cộng Hòa lúc nào?

Qua những thăng quan, tiến chức của ông Powell tại Washington DC đều do các đời Tổng Thống Cộng Hòa tiến cử, ai cũng tưởng rằng ông là đảng viên thuần thành của đảng Cộng Hòa, gia nhập đảng khi còn trẻ.

Không phải vậy! Vào năm 1992, đảng Dân Chủ đã từng chọn ông Colin Powell thay Bill Clinton ra ứng cử Tổng Thống (24), và đảng Cộng Hòa cũng từng chọn ông trong vai trò của ông Dan Quayle để là ứng cử viên Phó Tổng Thống cùng liên danh với George Bush cha năm 1988 (25).

Cả hai lần đề nghị trên ông Powell đều từ chối khéo là “ông thiếu đam mê chính trị”. Dĩ nhiên đằng sau lời từ chối của ông có nhiều bí ẩn. Theo tiết lộ bà Alma Powell (phu nhân Colin Powell) khi trả lời đài CNN có hé lộ rằng “bà lo lắng cho sự an toàn của

chồng bà (she worried for husband's safety)” (26). Điều này có lẽ xã hội Mỹ thời đó chưa sẵn sàng chọn vị Tổng Thống da màu, cho nên sự xuất hiện của ông trong vai trò ứng cử viên Tổng Thống rủi nhiều hơn may...

Ông là một người xuất thân từ quân đội, nhưng không có tính cứng nhắc của một quân nhân, xử trí mọi việc ôn hòa cho nên cả hai đảng đều trọng dụng ông. Từ chính quyền của TT George Bush cha thuộc đảng Cộng Hòa chuyển sang TT Bill Clinton của đảng Dân Chủ, ông Colin Powell vẫn được tín nhiệm trong vai trò Chủ Tịch Hội Đồng Tham Mưu Trưởng Liên Quân Hoa Kỳ. Mặc dù, sau 9 tháng ông tự làm đơn từ chức vì lý do có những ý tưởng không phù hợp với Bộ Tham Mưu mới trong đảng Dân Chủ (27). Có thể đây là lý do mà sau này ông Colin Powell tham gia vào đảng Cộng Hòa năm 1996 (28).

Trong đảng Cộng Hòa ông gần gũi với những đảng viên “Cộng Hòa không Trump (Republican No Trump)”, tiêu biểu như những thành viên trong gia đình Tổng Thống George Bush, gia đình Thượng Nghị Sĩ John McCain...

Một điều thật khó hiểu vào cuộc bầu cử Tổng Thống Mỹ năm 2008, lúc đó ông tham gia đảng Cộng Hòa đã 12 năm (1996-2008), và chắc chắn ông cũng là một nhân vật trụ cột của đảng Cộng Hòa. Thế mà một mặt ông đã cố gắng quyên góp tài chánh cho quỹ tranh cử Ứng Cử Viên đảng Cộng Hòa John McCain (29), mặt khác thì ông lại tuyên bố ủng hộ cho Barack Obama đại diện đảng Dân Chủ ra tranh cử Tổng Thống vì “do khả năng truyền truyền cảm hứng của ông ấy [Obama]” (30). Có lẽ sự cảm hứng bởi ông Colin Powell có nguồn gốc như ông Barack Obama (cha là gốc châu Phi và mẹ là gốc châu Âu).

Colin Powell và TT Barack Obama

Gia đình, tình yêu của Powell

Ông lập gia đình với bà Alma Johnson năm 1962 đến ngày ông qua đời là 59 năm. Hai người có một con trai và hai con gái, người con gái đầu Linda Powell là diễn viên điện ảnh (31).

Bà Corina Critu

Thường người hùng hay gặp mỹ nhân, một đại tướng Chủ tịch Hội Đồng Tham Mưu Trường Liên Quân đạo mạo, một nhà ngoại giao Hoa Kỳ đỉnh đạc..., bị một bóng hồng ở khung trời Châu Âu chiếu cố. Số là vào năm 2013, một tin tặc có biệt danh Guccifier hack vào email AOL riêng của ông Powell (32), khám phá ra rằng ông có nhiều email

qua lại gần 10 năm với bà Corina Critu (33) – một nữ chính khách châu Âu người Romany (gốc cộng sản). Sau khi khối Cộng sản Đông Âu sụp đổ bà Critu giữ chức Phó Chủ tịch Nghị Viện Châu Âu năm 2014. Bà Critu sinh năm 1967, trẻ hơn ông Powell 30 tuổi. Trước xì căng đan (scandal) này, ông Colin Powell đính chính cho rằng những liên hệ qua email với người đẹp Corina là “rất cá nhân (very personal)” (34) và không nói gì thêm. Còn phía email của bà Critu thì có những câu chứa đầy tình cảm ướm át như “the love of my life” (35). Sự việc cũng chìm vào bóng tối ít lâu sau đó.

Công bằng cho người đã khuất

Như trên chúng ta đã nói về cuộc đời của ông, chúng ta cần một sự công bằng cho những người đã tận tụy phục vụ cho nước Mỹ.

Với những thành tích và trọn đời cống hiến sức lực và trí tuệ cho nước Mỹ qua những trách nhiệm tối quan trọng, chúng ta không thể chối cãi được ông Colin Powell là một người xuất sắc hiếm có trên nhiều lĩnh vực:

- Ông là người da màu đầu tiên và trẻ nhất trong chức vụ Cố vấn An Ninh Quốc Gia (như vai trò quân sư) cho Tổng Thống Ronald Reagan – một Tổng Thống nổi tiếng đánh bại chủ nghĩa Cộng Sản – dĩ nhiên không thể thiếu sự đóng góp to lớn của nhân vật “quân sư”.
- Ông là người da màu đầu và tiên trẻ nhất nắm vị trí cao nhất của liên quân Hoa Kỳ – Chủ tịch Hội Đồng Tham Mưu Trưởng Liên Quân Hoa Kỳ trong một giai đoạn quan trọng của nước Mỹ mở cuộc chiến “Bảo Táp Sa mạc” vào Iraq dưới thời Tổng Thống George Bush cha.
- Ông là một người da màu đầu tiên giữ Bộ Trưởng Ngoại Giao dưới thời TT George Bush con. Ngành ngoại giao nước Mỹ vào thời điểm phải chuyển chiến lược từ Chiến

Tranh Lạnh sang Chiến Tranh chống Khủng Bố, công việc ngoại giao Mỹ phải uyển chuyển để vận động đồng minh ủng hộ cho cuộc chiến.

Với những thành tích to lớn đó đủ chứng minh rằng: Tướng Colin Powell là một chiến lược gia (quân sự) thiên tài, một nhà chiến thuật quân sự mưu lược, và một nhà ngoại giao đàm lược.

– Đối với nền chính trị nội bộ Hoa Kỳ, ông Powell cũng là một người rất khôn ngoan, biết tránh né được những lằn tên mũi đạn của chính trường tranh dành quyền lực giữa hai đảng Cộng Hòa và Dân Chủ luôn luôn xảy ra tại nước Mỹ.

– Ông đã dành suốt đời để phục vụ cho quân đội, cho nước Mỹ, phụ tá cho nhiều đời Tổng Thống Hoa Kỳ về quân sự và ngoại giao để những vị đó có những quyết định đúng đắn trong vai trò Tổng Tư Lệnh siêu cường thế giới.

Ngày ông lìa trần, 4 trong số 5 cựu Tổng Thống Mỹ (36) còn sống là Jimmy Carter, George Bush con, Barack Obama và Joe Biden đã có tuyên bố chung ca ngợi ông Colin Powell như là vị Anh Hùng Hoa Kỳ, trong khi cựu TT Donald Trump chê ông là người đã mắc “những sai lầm lớn” và là một “RINO (chỉ có tên trong đảng Cộng Hòa mà thiếu tính đảng) cổ điển”. [37] [38] [39]

Ông Powell có phải là anh hùng Hoa Kỳ

Luận về anh hùng thì chúng ta thì chúng ta cần phải tìm về nguyên nghĩa của nó. Có nhiều người nổi danh nhưng không phải anh hùng, có nhiều khôi nguyên Nobel Hòa Bình tài giỏi cũng không phải anh hùng... Theo tự điển Cambridge của Anh thì: “anh hùng một người được ngưỡng mộ vì đã làm một điều gì đó rất dũng cảm hoặc đã đạt

được một điều gì đó vĩ đại như anh hùng trong chiến tranh, anh hùng dân tộc vì đã tham gia cách mạng”.

Như vậy được tuyên xưng là anh hùng dân tộc phải là một người trong suốt như pha lê không bao giờ thiên vị, dám xả thân cho người khác và dám hy sinh thân mệnh của mình cho công bằng và lẽ phải, cho tổ quốc không một toan tính cá nhân nào.

Dựa trên ý nghĩa đó thì ông Colin Powell chưa phải cho là anh hùng vì ông ta thiếu công minh khi được giao nhiệm vụ điều tra về vụ thảm sát Mỹ Lai ở Việt Nam. Tòa án Hoa Kỳ là nơi xét xử công minh nhất đã kết án thiếu úy William Calley bị tù khổ sai chung thân, đủ thấy điều tra của ông Powell có tính cách tránh né... Có lẽ ông sợ ảnh hưởng không tốt cho sư đoàn 23 bộ binh của ông đang phục vụ chăng?

Cũng như về cuộc chiến ở Iraq năm 2003, với tư cách Bộ Trưởng Ngoại Giao ông tích cực vận động liên minh để tấn công vào Iraq vì lý do “Sadam Hussen có vũ khí hủy diệt hàng loạt”. Nhưng khi quân đội Hoa Kỳ và đồng minh chiếm toàn cõi Iraq thì không thể nào tìm ra được một bằng chứng nào là Iraq có vũ khí hủy diệt hàng loạt. Sau này trả lời báo chí ông Powell nói trở vì “tình báo đưa tin tức sai lạc”.

Hai sự việc trên, là những đám mây mù che khuất danh vị anh hùng nước Mỹ của Tướng Colin Powell.

Thành thật mà nhận xét:

Tướng Colin Powell là người yêu nước thật sự (true patriot), là một công dân xuất chúng, tận tụy phục vụ cho nền tự do dân chủ Hoa Kỳ. Một con người tài đức, một người có ý chí và khả năng để vươn lên trong môi trường không thuận lợi, một nhà ngoại giao đàm lược, và một nhân cách lớn.

Ông Colin Powell là một nhân tài hiếm có, ông đã đem thực tài của mình đóng góp

cho nước Mỹ, công lao của phục vụ của ông thật đáng trân trọng. Ông là một tấm gương cho thế hệ đi sau noi theo để phấn đấu và phục vụ nước Mỹ tươi đẹp.

Nhưng là một anh hùng nước Mỹ thì chưa hoàn hảo!

Ngày 5 tháng 11 năm 2021

Lê Thành Nhân (lethanhnhan@vietquoc.org)

Chú thích:

(1)

<https://www.docsteach.org/documents/document/declaration-intention-powell?tmpl=component&print=1>

(2) About Gen. Colin L. Powell, USA (Ret.)”. The Colin Powell School for Civic and Global Leadership, The City College of New York. July 2, 2015. Archived from the original on April 27, 2017. Retrieved April 26, 2017. He attended New York City public schools and the City College of New York where he earned a B.S. in Geology.

(3) “Colin (Luther) Powell Biography (1937–)”. The Biography Channel. A&E Television Networks. Archived from the original on August 7, 2007. Retrieved May 31, 2007.

(4) “Colin Powell Fast Facts”. CNN. April 2, 2017. Archived from the original on April 27, 2017. Retrieved April 26, 2017. Education: City College of New York, B.S. in geology, 1958; George Washington University, M.B.A., 1971; National War College, 1976

(5) Powell, Colin L.; Persico, Joseph E. (December 29, 2010). *My American Journey*. Random House. pp. 27–28. ISBN 978-0-307-76368-6. Archived from the original on October 20, 2021. Retrieved October 18, 2021.

(6) “Obituary: Colin Powell”. BBC News. October 18, 2021. Archived from the original on October 18, 2021. Retrieved October 18, 2021.

(7) “Colin Powell”. CNN. 1996. Archived from the original on September 2, 2000. Retrieved December 7, 2012.

(8) https://en.wikipedia.org/wiki/William_Calley

(9) Finlayson, Reggie (2003). *Colin Powell. Biography (A & E)*. Twenty-First Century Books. p. 55. ISBN 9780822549666. Archived from the original on October 20, 2021. Retrieved December 7, 2012.

(10) “Obituary: Colin Powell”. BBC News. October 18, 2021. Archived from the original on October 18, 2021. Retrieved October 18, 2021.

(11) “Former Secretary of State Gen. Colin Powell and Mario Cuomo, former governor of New York State, each a former Shabbos goy, both share fond recollections of their youth, when they were uniquely qualified to lend a Jewish neighbor a hand.” Fertig, Avi. “Glatt Kosher Adventure To The Land Down Under”, *The Jewish Press*, November 21, 2007

(12) “Interview on CNN’s Larry King Live”. New York: US Department of State. May 4, 2004. Archived from the original on February 5, 2009. Retrieved February 3, 2007.

- (13) "Colin Powell's Scottish Ancestry". Eastman's Online Genealogy Newsletter. 9. May 17, 2004. Archived from the original on July 4, 2008. Retrieved November 5, 2008.
- (14) Brown, Warren; Wagner, Heather Lehr (January 1, 2009). Colin Powell: Soldier and Statesman. Infobase Publishing. p. 41,43.
- (15) Bamford, James (January 18, 1987). "Carlucci and the N.S.C." The New York Times. ISSN 0362-4331. Archived from the original on May 26, 2020. Retrieved April 25, 2020.
- (16) arno, David; Bensahel, Nora (February 28, 2017). "An Active-Duty National Security Advisor: Myths and Concerns". War on the Rocks. Archived from the original on October 19, 2021. Retrieved October 18, 2021.
- (17) owden, Mark (1999). Black Hawk Down: A Story of Modern War. New York: Atlantic Monthly Press. p. 340. ISBN 0-87113-738-0. OCLC 40135273.
- (18) Italia, Bob (1991). Armed Forces: War in the Gulf. Abdo & Daughters. pp. 44–6. ISBN 978-1-56239-026-6. Archived from the original on October 20, 2021. Retrieved February 21, 2011. Others want to make him a five-star general. [...] Congress is talking about giving him a fifth silver star, which is very rare.
- (19) Stephanopoulos, George (1999). All Too Human: A Political Education. Thorndike Press. pp. 330–1. ISBN 978-0-7862-2016-8. Archived from the original on October 20, 2021. Retrieved February 21, 2011. Mack asked me to secretly research the procedure for awarding a fifth star to a general. [...] If Powell did challenge Clinton, the fifth star would forestall criticism of the general's military record.

(20) Wheeler, Russell (October 21, 2020). "Can the Electoral College be subverted by "faithless electors"?". Brookings. Archived from the original on June 16, 2021. Retrieved October 18, 2021.

(21) LaFeber 2009.

(22) Remarks at the 2003 Groundhog Job Shadow Day Program, Secretary Colin L. Powell, Remarks and question and answer session with students, Washington, DC, January 31, 2003, excerpt on 1973 Chile coup, Federation of American Scientists".

(23) <https://www.nytimes.com/2021/10/18/us/politics/colin-powell-dead.html>

(24) "Parvanov-Powell". President of the Republic of Bulgaria. December 7, 2004. Archived from the original on July 27, 2011. Retrieved November 7, 2007. President Georgi Parvanov awarded US Secretary of State Colin Powell with the highest Bulgarian order "Stara Planina" for his extraordinary services to the advancement of Bulgarian-American relations and in connection with the 100th anniversary of the establishment of diplomatic relations between Bulgaria and the United States.

(25) Schram, Martin (January 21, 1995). "Don't Count Out Colin Powell". The Seattle Times. Archived from the original on September 30, 2012. Retrieved October 24, 2008.

(26) <http://www.cnn.com/ALLPOLITICS/1996/news/9604/11/alma/index.shtml>

(27) DeYoung 2006a, p. 210.

(28) <https://www.britannica.com/biography/Colin-Powell>

(29) Henry, Ed (August 9, 2007). "Powell donates to McCain". CNN. Archived from the original on October 20, 2021. Retrieved August 9, 2007.

(30) "Powell endorses Obama for president; Republican ex-Secretary of State calls Democrat 'transformational figure'". NBC News. Meet the Press. October 19, 2008. Archived from the original on October 30, 2013. Retrieved October 19, 2008.

(31) https://en.wikipedia.org/wiki/Linda_Powell

(32)

<https://www.nydailynews.com/news/politics/colin-powell-emails-infiltrated-hacker-guccifer-article-1.1287354>

(33) https://en.wikipedia.org/wiki/Corina_Cre%C8%9Bu

(34)

<https://www.dailymail.co.uk/news/article-2382681/Colin-Powell-admits-sending-personal-emails-Romanian-diplomat-DENIES-having-affair-hacker-threatens-leak-intimate-messages.html>

(35) <https://nypost.com/2013/08/03/inside-colin-powells-hot-and-heavy-e-mails/>

(36)

<https://www.marketwatch.com/story/this-is-hitting-me-hard-lawmakers-react-to-the-death-of-colin-powell-11634572855>

(37) "Former US Secretary of State Colin Powell Dies From COVID-19 – October 18, 2021". Daily News Brief. October 18, 2021. Archived from the original on October 18, 2021. Retrieved October 18, 2021.

(38) Dunham, Will; Mohammed, Arshad (October 19, 2021). "Colin Powell, top U.S. soldier and diplomat, dies of COVID-19 complications". Reuters. Archived from the original on October 21, 2021. Retrieved October 21, 2021.

(39) Garrison, Joey (October 18, 2021). "'Country before self ... before all else': US presidents remember Colin Powell as American hero". USA Today. Archived from the original on October 18, 2021. Retrieved October 19, 2021.

[Việt Quốc Org](#)